

Art. I. De Hæresibus Beguardorum. 205
vinæ bonitatis scientiâ excedunt. Hinc
etiam perfectiùs & meliùs Deum ac di-
vinam bonitatem ejusque præsentiam &
dulcedinem meliùs, perfectiùs & luci-
diùs præ doctissimis & profundis-
simo Scholasticis, non quidem re-
flexè & secundùm acquisitam sci-
entiam sed directe & secundùm experi-
entiam intelligunt. Felices animæ, quæ
ista sciunt non scholasticè sed mysticè,
non ex studio humano, sed ex inspira-
tione divina, non ex instructione homi-
nis, sed Dei, non ex speculatione sed ex-
perientia & infusa sapientia.

DISSERTATIO V.

De Theologia mystica erronea.

ARTICULUS I.

*De hæresibus Beguardorum, Illuminato-
rum, & maximè Quietistarum.*

I.

Diabolus se transformat in Ange-
lum lucis, & dum falsas ecsta-
ses, raptus, locutiones, visiones, appa-
ritio-

stis & divina, sed humana, vana & diabolica. Nam præter alios errores docuerunt 1. hominem mysticum in præfenti vita tantam perfectionem acquirere posse, ut penitus reddatur impeccabilis, & ampliùs in gratia proficere nequeat. 2. Non teneri ad jejunium, ad orationem, ad obedientiam &c. 3. Possè in hac vita plenam beatitudinem obtinere &c. qui errores & alii enarrantur in Clementina de Hæreticis cap. 3. & reprobantur.

3. His anno circiter 1575. & postea iterum anno 1623. successerunt Illuminatorum. luminati, non à spiritu bono sed malo, qui talem sibi perfectionem arrogabant, ut dicere superbissimi & stultissimi homines auderent, quòd nec bonis operibus, nec Sacramentis ampliùs egerent.

4. Demum anno 1680. Quietistæ Quietistarum. orti sunt, Magistro Michaële de Molinos Sacerdote Hispanno, quorum errores proscripsit Innocentius XI. qui bullam adversùs Molinosum 12. Calendas Decembris anno 1687. vulgavit. Ad pleniorè autem Theologiæ mysticæ intellectum utile erit ipsas propositiones Quietistarum erroneas sub oculos ponere, interpretatione donare, & opportunis documentis illustrare. Contraria enim juxta se posita magis eluces-

cescunt; sic & veritates mysticæ ex falsitatibus mysticis, juxta positis, magis apparebunt.

5. Exscripsi autem has propositiones non quidem ex ordine & totidem verbis, sed quoad rem & sensum ex actis condemnationis Quietistarum & Bulla Innocentii XI. 28. Augusti & iterum 19. Novembris anno 1687. in qua damnat 68. omnino propositiones dicti de Molinos; ego autem pro bono Theologi mystici & solidiori hujus eminentissimæ scientiæ captu, subnectam propositionibus, nec confutationes polemicas, minus speculationes scholasticas, sed observationes ad usum pertinentes & asceticas. Nec enim finis hujus tractatûs est scholasticè disputare; sed planam, securam, nullisque seu erroribus seu anfractibus obnoxiam viam ad solidæ contemplationis apicem demonstrare.

6. Prima propositio erronea: *Contemplatio vel oratio quietis, in eo posita est, quòd quis, ubi se in Dei presentia per actum fidei obscura simplicis & amantis constituerit, in ea sine ullo vel rationis, vel voluntatis, vel alicujus alterius potentia actu otiosus permaneat.*

7. Observatio bene quidem & optimè fit, si contemplator se per fidem vivam, obscuram, simplicem & amorem

rosam

Art. 1. De Heresi
 sicut in presentia
 sed, se in Deo v
 deique unum
 as suis attributis
 mento & fundo
 & luminitate si
 entis incimè ade
 bus sine diu &
 vent. At verò
 ex illius diabol
 prosequi, sed su
 ratione permanere.
 contemplatio otium
 est hinc pura pr
 ex eo, quia p
 par, & circa
 8. Secund
 tententia in De
 primis illius acti
 ti, scilicet tam
 toto via tempor
 rina revocatis
 via se simul &
 tum actus, &
 correat. Ubi
 pterat.
 9. Observ
 habet & place
 he divinx &
 teris & m
 enim est im

rosam in præsentia Dei constituat, & credat, se in Deo vivere, moveri & esse, Deumque unum & trinum cum omnibus suis attributis & perfectionibus in centro & fundo animæ, in vertice mentis & summitate spiritus & omnibus potentiis intimè adesse: bene etiam fit, si actus iste diu & longo tempore contineretur. At verò hoc malum est, hoc illusio diaboli est, hunc actum non profequi, sed sine ullius potentie actu otiosum permanere. Dicitur quidem contemplatio otium, non tamen eo sensu, ac si foret pura privatio & absentia actus, sed ex eo, quia purè circa Deum occupatur, & circa alia omnia oritur.

8. Secunda propositio erronea. Reverentia in Deum debita reus est, qui primum illum actum iterato elicere tentaverit. Scilicet tam constans est, ut perduret toto vitæ tempore, nisi per actum contrarium revocatus fuerit; tantæque virtutis, ut in se simul & semel omnium aliarum virtutum actus, & quidem eminentiori modo, contineat. Unde fit, ut illum necesse non sit iterare.

9. Observatio. Deo reverentiam exhibet & placet, qui memoriam præsentis divinæ & actum contemplationis iteratò & multoties restaurat. Falsa enim est imaginatio, quòd contempla-
tio

210 Diff. V. De Contemplatione myst. erron.
tio nec actionibus externis nec mentis
evagationibus, nec somno, (ut isti obli-
quæ Theologiæ mysticæ Doctores som-
niant) interrumpatur. Nunquid Pau-
lus vitiosè *ter* Dominum rogavit pro
auferendo carnis stimulo? Nunquid Pe-
trus malè *ter* suum amorem confessus &
testatus est? nunquid ipse Christus, Ma-
gister & exemplar omnis perfectionis,
imperfectè egit, dum in horto non se-
mel sed *ter* Patrem oravit, ut ab eo ca-
lix passionis transfret? nihil ergo uti-
lius, nihil ad perfectionem, ad unio-
nem cum Deo, & Theologiæ mysti-
cæ augmentum conducentius, quàm
sæpè ac frequentissimè contemplatio-
nem iterare. Beatis datum est, uno con-
tinuo actu sine ulla interruptione DE-
um contemplari in omne ævum: nos
verò miseri Viatores aliis rebus neces-
sariò intenti, sæpè à contemplatione
decidimus, ideòque necesse habemus,
eam continuò revocare & instaurare; &
quò sæpiùs, hoc meliùs. Nostra videli-
cet contemplatio celeritèr transit, nec
perdurat, nec juxta SS. Patres diu, ob
hujus vitæ necessitates valemus in api-
ce mentis consistere. S. Gregorius ex-
emplo locustarum & piscium hoc apri-
simè declarat. Sicut enim locustæ ali-
quantum à terra se levant & in aère vo-
lant,

l. 3° r. mor.
cap. 12.

art. 1. De Hæresi
sed max delat
in aqua saltant
liberant, se
ter: sic etiam no
parvo tem
ad celestia p
proprio ponde
metabimur.
omplex, quæ
sacra contem
sate continere!
10. Tertia p
contemplatione,
ne passus quid
in parte).
11. Observ
contemplatio, &
ius actus ment
iam æstimatio
ter ad augmentu
nis Interim
ta exercitia, n
amina, detest
quea virarum.
12. Quar
taria sacra &
ria, impedime
que non homine
contemplati ju
13. Obse
xime divinarum

lant, sed mox delabuntur; & velut pisces in aqua saltant, & aliquantò se in æthera librant, sed mox iterum decidunt: sic etiam nos aliquantum præcise & parvo tempore levamur & libramur ad cœlestia per contemplationem, sed proprio pondere mox iterum ad terram relabimur. Felix illa anima contemplatrix, quæ volucrum instar, pen- nis sanctæ contemplationis diu se valet in aëre continere!

10. Tertia propositio erronea. *Sine contemplatione, quam meditatio adjuverit, ne passus quidem unus ad perfectionem fieri potest.*

11. Observatio. Debet æstimari contemplatio, & quia est eminentissimus actus mentis in hac vita, meretur summam æstimationem, & maximè confert ad augmentum & perfectionem charitatis. Interim ad hoc etiam faciunt alia exercitia, velut oratio vocalis, examina, detestatio peccatorum & alia opera virtutum.

12. Quarta propositio erronea. *Scientia sacra & ipsa etiam Theologia doctrina, impedimento est contemplationi; de qua non homines docti, sed ipsi duntaxat contemplativi iudicium ferre possunt.*

13. Observatio. Scientia, maximè divinarum Scripturarum, & Theologia

212 *Diss. V. De Contemplatione myst. error.*
logia adiumento sunt, ut quis in con-
templatione progrediatur. Scientiæ hæ
bonæ sunt & utiles ad perfectionem &
salutem; abusus, arrogantia, superbia
mala sunt. Theologus scholasticus po-
test de ipsa contemplatione ex sacrarum
Litterarum pronuntiatis ferre iudicium,
& ad ipsum pertinet, errores deregere.
illusiones præcavere, regulas præscribere,
modum exurgendi ad Theologiam
mysticam demonstrare &c. Quia licet
non habeat contemplationis *taclum*, *gus-
tum* & *experientiam*, habet tamen ho-
rum scientiam. Falluntur ergo, qui
solidam Theologiæ doctrinam, utpote
ex S. Scripturæ, Patrum, & Conciliorum
fontibus haustam, contemnunt, & ve-
lut inutilem aut omnino damnosam vir-
tuti, perfectioni & saluti imperitè tra-
ducunt. Sacra scientia est Theologia,
& sacrum & sanctum reddit, qui hu-
mili corde, recta intentione, pro Dei
gloria & hominum salute eidem ope-
ram navat.

ARTICULUS II.

*Consutantur ulterius propositiones Quie-
tistarum.*

I. **P**ROPOSITIO quinta erronea. *Perfecta
contemplatio versatur circa ipsam tan-
tùm*

Art. II. Con-
tem. dicitur.
ita & passionis
huius contemplationem
cont. Unde dicitur
ante remotionem
non possunt, nisi
regere.
3. Observa-
tione non veris-
simam abstrac-
tione est con-
dignitatem cum
omnibus attrib-
tibus scholastica,
unitatem separa-
ta. Illa ergo
perfectissima
bonum infinitum
hæc omnis p-
stabilis & inco-
nstantium. Nam
contemplatio vix
ad contempla-
tionem Deum
hæc præcindunt
quam, ut est
quærit etiam
hoc, per se
quod plures un-
fectiones. I
quia nempe

tam divinitatem. Incarnationis Dominica, vite & passionis Christi mysteria apta non sunt contemplationi objecta; imò illam impediunt. Unde contemplativi, ut ea à sua mente removeant, debent imprimis satagere; nec possunt, nisi veluti fugiendo, de illis cogitare.

2. *Observatio.* Perfecta contemplatio non versatur duntaxat circa divinitatem abstractè sumptam; sed perfectior est contemplatio, quæ respicit divinitatem cum trinitate personarum & omnibus attributis. Speculatio est purè scholastica, non mystica, quæ divinitatem separat à personis & attributis. Illa ergo contemplatio est plena & perfectissima, quæ Deum inspicit ut Bonum infinitum, ut interminatum pelagus omnis perfectionis, ut modo ineffabili & incomprehensibili unum & trinum. Nam hoc perfectior est contemplatio viæ, quo proximius accedit ad contemplationem patriæ; at verò Cœlites Deum non scindunt in partes, nec præscindunt, sed totum & integrum, ut est in se, aspiciunt. Consequenter etiam viatorum contemplatio hòc, *per se loquendo*, erit perfectior, quò plures unit & colligit in Deo perfectiones. Dixi tamen *per se loquendo*; quia nempe contemplatio viæ hòc est
de se

214 Diff. V, De contemplatione myst. erron,
de se altior & perfectior, quò altiorem
& perfectiorem gignit amorem, ad quem,
ut sapiùs jam monui, maximè atten-
dendum & intendendum est. Si enim
hic est altus, etiam contemplatio *prac-*
tica erit alta, cui augmentum gratiæ &
gloriæ respondet.

3. Quod verò additur: *Incarn-*
tionis Dominica vita & passionis mysteria
non esse apta contemplationi objecta, imò eam
impedire, falsum est. Incarnatio enim
& Passio Christi, item mysterium *Ey-*
charistiæ, convenientissima, utilissima
& præcipua sunt ac esse debent nostræ
contemplationis objecta. Quid enim
Christus? an non Deus? an non Ver-
bum incarnatum? sed *Deus & Verbum*
pertinent ad primarium Theologiæ my-
sticæ objectum. In nullo mysterio *in-*
effabilis & incomprehensibilis & verè my-
stica ac recondita Dei natura, sicut
etiam attributa & mirabiles relationes
tam luculenter apparent, quàm in Per-
sona Salvatoris. An non perfectus Con-
templator fuit Gentium & Theologiæ my-
sticæ Doctor Paulus? & hic tamen de
se 1. Cor 2. v. 2. fateretur: *Non enim ju-*
dicavi me scire aliquid inter vos, nisi JE-
sum Christum & hunc crucifixum. Scilicet
hæc est vita æterna, id est medium ob-
tinendi æternam vitam, ut cognoscant

te solum DEum verum, & quem misisti
JESum Christum. Joann. 17. v. 3.

4. Quare impium profus est, di-
cere; quòd homo deditus contempla-
tioni imprimis satagere debeat, ut mysteria
Salvatoris à mente removeat, & de illis cogi-
tare fugiat. Nam potius contrarium
faciendum & suadendum est animæ con-
templatrici; quæ nihil debet sibi habe-
re commendarius quàm assiduò mente
revolvere ac cogitare Christi dicta, fac-
ta & tollerata. Nihil enim ad amorem
incendendum, ad perfectionem augen-
dam efficacius, quàm consideratio
vitæ & Passionis Christi, ut passim te-
nent sancti Patres & Doctores. No-
tandum est tamen, quòd contemplan-
tes modo altiori & sublimiori mediten-
tur Salvatoris mysteria, quàm incipien-
tes & imperfecti. Quia nempe in Chri-
sto non considerant purè Hominem &
actiones ut purè humanas, sed ut Ho-
minem Deum & actiones ejus ut thean-
tricas. Quod bene observandum est
contemplatori, ne videlicet unquam di-
vinitatem à humanitate in Christo ab-
strahat, sed ambas simul objectum suæ
contemplationis statuatur sibi que propo-
nat. Dum ergo Christus nostræ con-
siderationi objicitur, debet in ipso Cor-
pore Christi supremus spiritus, & in
ipsa

216 Diff. V. De Contemplatione myst. erron.
ipsa creatura Creator Verbum & Dei-
tas per fidem repræsentari. Deus-Ho-
mo, ô quàm sublime, quàm utile, quàm
ineffabile, quàm admirabile, quàm de-
liciosum animæ contemplanti objec-
tum! Disputat de hac materia doctè S.
Theresia à Jesu parte prima vitæ cap.
22. & duobus sequentibus.

5. Propositio sexta. *Nec corporis
macerationes, nec pœnitens vita, contem-
plativis conveniunt. Homini conversio non
à purgationis & pœnitentiæ, sed à contem-
plationis via incipere debet. Contempla-
tivi devotionis sensibilis effectus, teneras cor-
dis affectiones, lachrymas oculorum, & ea
etiam animi solatia, quorum Spiritus san-
ctus sit Author, contemnere & fugere debent,
tanquam res, quæ contemplationem impe-
diunt.*

6. Observatio. In vitis Sanctorum
contrarium prorsus legitur. Nulli enim
majores corporis macerationes, gravio-
ra pœnitentiæ opera assumpserunt, quàm
Viri sancti & animæ contemplatrices.
Ufus flagellorum, jejuniorum, cili-
ciorum & hujusmodi, si prudenter ex-
erceantur, disponunt, non impediunt
contemplationem. Omnes nempe su-
mus peccatores, omnes oramus dimis-
sionem peccatorum & debitorum, ju-
stus etiam septies in die cadit: ergo om-
nes

nes etiam iusti egent pœnitentiâ. Nihilominus alia est pœnitendi ratio in perfectis, quàm imperfectis. Nam illorum pœnitentia procedit ex amore, ex contritione; horum ex timore & attritione. Illorum dolor est purus, vehemens, ardens ob fervorem charitatis & propter offensum infiniti Boni; horum ferè impurus & amori proprio admixtus, vulgaris, vehemens ob timorem gehennæ & divinæ justitiæ.

7. Cæterum sensui omnium Patrum & Asceseos Doctorum repugnat assertum, quòd hominis conversio non à via purgationis & pœnitentiæ, sed contemplationis incipienda sit. Gratia enim *communiter loquendo*, non repente sed successivè illustrat, & ad verticem charitatis perducit. Velut in naturalibus *successivè fit motus*, & ab imperfectis progredimur ad perfectiora; sic etiam contingit in supernaturalibus, ad quæ non subitò elevamur.

8. Præterea contemplantes malè agerent, si devotionem sensibilem, & animi solatia fugerent aut contemnerent; quæ utique, si à Deo & Spiritu sancto immittuntur, non possunt non esse bona, & ad contemplationem promovendam utilia? Contemplator equidem non affectat inordinatè sensibiles

K generi-

reheritudines, & contritionis lachrymas; sed tamen si eas accipit, gratias Deo agit, iis utitur ad Dei gloriam, ad amoris incrementum & contemplationis adjumentum.

9. *Propositio septima. Perfecta & vera contemplatio uni Dei essentia, personis & attributis veluti spoliata, inharere debet. Actus fidei erga Deum sic conceptum, perfectior est, magis meritorius quam actus, qui circa Deum cum personis & attributis conceptum versatur.*

10. *Observatio. Falsitatem hujus dogmatis hic ad propositionem quintam jam ostendi. Nam imperfecta est contemplatio non perfecta, quæ sic Deum præscindit, & essentiam divinam personis & attributis spoliat. Has præcisiones Scholastici faciunt non Mystici, qui in totum Deum, ut est ineffabili modo perfectus, unus & trinus, feruntur.*

11. *Propositio octava. In contemplatione jam acquisita, anima cum Deo unitur immediatè: quamobrem ad eam planè inutilis est idea qualibet vel imago vel species.*

12. *Observatio. Quod est proprium contemplationi patriæ, nequit convenire contemplationi viæ; at verò unio animæ cum Deo immediata fit in patria. Nam ibi Deus per seipsum*
illa-

Art. II. Consi
 habetur mentib
 flo velo se aspi
 Dum autem in ho
 imur, opus habe
 & seculis,
 in quibus velut
 dum ac divina
 nim pro statu v
 rigmatica & sy
 ma per speculum
 pter Deum in
 comur nude & a
 tenus; sed hæc b
 tur. Ut enim in
 rum Thomam
 ante rivimus,
 non virtute profic
 lantini radio
 13. Sed hic
 crebris, Theo
 scholasticos; a
 platio perficiaru
 pibiles sine ulla
 imata, absque
 no, absque ullo
 ruitur? Quærit
 in scholastica,
 ne nec debeo n
 anima contemp
 de, quod ejus
 non sufficienter

illaberetur mentibus Beatorum, & sine ullo velo se aspiciendum præsentabit. Dum autem in hoc mortali corpore versamur, opus habemus videri imaginibus & speciebus, ad minùs spiritualibus, in quibus velut figuris hieroglyphicis Deum ac divina contemplantur. Nunc enim pro statu viæ nostra cognitio est ænigmatica & symbolica; quia videmus ^{1. Cor. 13.} *nunc per speculum in ænigmate.* Consequenter Deum in præsentati statu non inuenimur nudè & absque specierum interuentu; sed hæc beatitas alteri vitæ reservatur. Ut enim inquit S. Gregorius apud divum Thomam: ^{2. 2. q. 180. a. 5.} *Quamdiu in hac mortali carne vivimus, nullus ita in contemplationis virtute proficit, ut in ipso circumscripti luminis radio mentis oculos infigat.*

13. Sed hic agitur controversia non incelebris, Theologos mysticos inter & Scholasticos; an verè mystica contemplatio perficiatur per solas species intelligibiles sine ulla conversione ad phantasmata, absque ullo sensuum ministerio, absque ullo virium inferiorum concursu? Quæstio multùm subtilis & ferè scholastica, quam tamen dissimulare nec debeo nec possum. Cæterùm anima contemplatrix non tristeretur exinde, quòd eiusmodi speculationes forè non sufficienter intelligat. Potest enim

220 Diff. V. De Contemplatione mystica &c.
sublimis contemplatio haberi, quin reflexè modus, qualiter fiat, cognoscatur. Melius est & beariùs sentire contemplationem, quàm ejus naturam scire.

14. Volunt ergo quidam Mystici, quodd in sublimi contemplatione non sit usus phantasmatis, nec ullo modo sensibiles vires operentur, dum apex mentis elicit contemplationem. Ego tamen
a. 2. q. 180. puto & dico cum S. Thoma: *Contemplatio humana secundum statum presentis vite, non potest esse absque phantasmatis.* Subdit postea: *& hoc non solum in cognitione naturali, sed etiam in eis, qua per revelationem cognoscimus.* Rationem etiam ibidem S. Doctor insinuat, nempe; *quia connaturale est homini, ut species intelligibiles à phantasmatis abstrahat, per conversionem ad ea intelligat, & in ipsis contempletur puritatem intelligibilis veritatis.* Nam quousque anima corpori, materiæ & sensibus immergitur, ab eis in intelligendo dependet, nec potest aliquam mentis operationem efficere absque illorum auxilio & ministerio. Angelorum siquidem est, non hominum intelligere per species à sensibus non abstractas sed infusas, quod homini pro statu viæ non competit.

ARTI-

ARTICULUS III.

CONTINUATIO.

1. **P**ropositio nona. Omnes contemplativi in ipsa actuali contemplatione tam graves patiuntur labores & cruciatus, ut Martyrum labores non adæquent modò, sed etiam superent.

2. **O**bservatio. Hæc assertio exotica planè est, & naturæ contemplationis prorsus adversa, utpote, quæ à mysticis Doctoribus habetur amœna, jucunda & delitiosa præ omnibus delitiis præsentis vitæ. Qui enim fruitur contemplatione, fruitur pace & gaudio in Spiritu sancto, quod omnem sensum exsuperat & transcendit. Nihilominus in contemplatione præsentis non est gaudium plenum; quia Deus non cognoscitur plenè, sed obscure tantùm & per symbola specierum. Unde contemplator aliquo modo affligitur, quia non tantùm Deum cognoscere valet, quantum desideraret & optaret. Item cruciatur, quia non potest Deum tam intenso & perfecto amore prosequi, quanto eum dignum judicat & agnoscit. Pariter non abnuitur, quin magna sit afflictio contemplari sine ullo gustu rum spirituali tum sensibili. At verò absurdum est,

222 *Diff. V. De Contemplatione mystica &c.*
dicere, quòd ejusmodi labores & dolores Martyrum poenas adæquent vel omnino superent. Maximè cùm hos labores & dolores sustineat contemplator animo volenti, & libenti, & ad divinam voluntatem respicienti.

3. *Propositio decima.* Cùm offeratur *Missa Sacrificium*, dum *Sanctorum festa celebrantur*, satius est inharere actui *purae fidei & contemplationis*, quàm ad ipsa *Sacrificii mysteria*, & ad *Sanctorum & varias illorum vite circumstantias attendere.*

4. *Observatio.* Hæc sententia jam à *Clemente V.* in *Concilio Vienensi* proscripta est, ut haberetur in *Clementina de Hæreticis cap. 3.* ubi hæc propositio octava reprobatur: *Mystici in elevatione Corporis Jesu Christi, non debent assurgere, nec eidem reverentiam exhibere: asserentes, quòd esset imperfectionis ejusdem, si à puritate & altitudine sua contemplationis tantum descenderent, quòd circa ministerium seu Sacramentum Eucharistia, aut circa passionem humanitatis Christi aliqua cogitarent.* Nihil altius, nihil excellentius *Sacrificio Missæ*, in quo *Deus ipse & Filius Dei pro Dei gloria, pro mundi salute & omnibus mundi peccatis mysticè se immolat & immolatur.* Quid Deo majus, quid sublimius? at verò in *Missa Deus-Homo & Verbum incarnatum est Sa-*
cer-

Art. II. Continuatio
veritas & Sacrifici
na; quid ergo m
dicere potest con
temendo myste
alliar & attend
6. Homo no
fectus, non myst
probatus est, qui
& Beatos, qui e
hægit. O quã
in Deo ablober
an; ut ess, &
ritatis perfecti
immensum flag
condio unde v
plari in clama
nos, etiam infi
parrocino sibi
erent. Con
Beatos, sed non
fecto, sed emi
fecto: quia in
mine positus a
bellum & in re
illorum prech
quidem tecer
periculisimi
6. Pra
fectos Sanctis
Breviario inf
cathedra lau

cerdos & Sacrificium, victimans & victima; quid ergo majus, quid eminentius facere potest contemplator, quàm si huic tremendo mysterio attonitus ac tremens afflatur & attendat.

5. Homo non perfectus, sed imperfectus, non mysticus, sed arrogans & superbus est, qui recusat invocare Sanctos & Beatos, qui eorum patrocinia non efflagitat. O quàm feliciter illi à Deo & in Deo absorbentur! quàm apertè DEUM, *ut est*, & consequenter omnes divinitatis perfectiones intuentur! O quàm immensum flagrant divinæ charitatis incendio! unde verus & humilis contemplator inclamat Cœlites, etiam minimos, etiam infimum, rogâtque, ut suo patrocinio sibi donum contemplationis exorent. Contemplator ergo invocat Beatos, sed non modo vulgari & imperfecto, sed eminenti, humillimo & perfecto: quia in ipso contemplationis lumine positus ad eos se vertit, ac se missellum & in terra repentem vermiculum illorum precibus commendat. Quod quidem fecerunt Sancti, hodiè que faciunt perfectissimi Contemplatores.

6. Præterea saluberrimè Ecclesia festos Sanctis dies constituit, viras eorum Breviario inseruit, ac virtutes illorum de cathedra laudari præcepit. Nam his om-

224 Diff. V. De Contemplatione mystica &c.
nibus verus contemplator amplius in
contemplatione promoveretur. Discit
enim ex illorum vitis puritatem sectari,
virtutes prosequi, seque in profundum
humilitatis demergere, cum suam vi-
tam Sanctorum vitæ opponit. Quid
Sancti non fecerunt, ut ad contemplati-
onis & perfectionis cacumen evaderent?
Nos autem nihil arduum, nihil durum
aggredi volumus; & tamen ad eandem
sublimitatem eluctari contendimus! fac
secundum exemplar, quod Sancti tibi
demonstrant, & evades per divinam gra-
tiam, quò illi evaserunt.

7. Propositio II. *Librorum spiritu-
alium lectio, predicatio verbi divini, ora-
tio vocalis, Sanctorum invocatio, impedi-
mento sunt contemplationi & orationi, quæ
oratio affectus dicitur; cuique nulla adhiben-
da est preparatio.*

8. Observatio. Assertum hoc gran-
dem sapit superbiam, à qua nemo remo-
tior animâ contemplatrice; quæ nomi-
natis rebus maximè ad perfectionem &
orationem affectus juvatur. Nam lectione
librorum spiritualium, præprimis Scrip-
turæ, prædicatione, oratione vocali &
Sanctorum invocatione se elevat ad fer-
ventem & affectuosam contemplatio-
nem. Si languet, si tepet, si torpet in
actu contemplationis, excitatur, accen-
ditur

Art. III. Contemplatione
dicitur præmissis
nora ad inflant
mentum. Lectio
habet se ut foli
citatur, flamm
amoris igne ex
9. Quia
vitis litteris no
animam non im
dicit se præpar
vite, record
& aliis virtutum
tionem. Quò
renior, hoc
postulat disposi
tio forma est su
sequenter notat
tiones. Deum
munem oration
paratione. An
ventionis divi
mam oratione
tio, imparatu
10. Pro
rentia Sacram
& contemplativ
charitatis comm
sunt in via acti
meditationi.
11. Ob
grandiorem

ditur præmissis ; nulla enim opportuni-
ora ad inflammandum affectum instru-
menta. Lectio enim & oratio vocalis
habent se ut folles, quibus voluntas suf-
ficatur, flammam concipit, & dulci
amoris igne exardescit.

9. Quia verò contemplator ex di-
vinis litteris novit, quòd in malevolam
animam non intret donum sapientiæ, stu-
diosè se præparat contritione, purita-
te vitæ, recordatione divinæ præsentia
& aliis virtutum operibus ad contempla-
tionem. Quò altior est forma ac emi-
nentior, hòc plures ac excellentiores
postulat dispositiones; atqui contempla-
tio forma est suprema, nobilissima: con-
sequenter nobilissimas exiget præpara-
tiones. DEum quasi tentat, qui ad com-
munem orationem accedit sine ulla præ-
paratione. An ergo non magis reus erit
tentationis divinæ, qui ad sublimissi-
mam orationem, qualis est contempla-
tio, imparatus se conferre audet.

10. Propositio duodecima. *Pœni-
tentia Sacramentum animabus interioribus
& contemplativis necessarium non est ante E-
ucharistia communionem, sed iis tantum, qua
sunt in via activa, quæque adhuc incumbunt
meditationi.*

11. Observatio. Præsens assertum
grandiorem adhuc olet superbiam. Om-

226 Diff. V. De Contemplatione mystica &c.
nes peccamus: ergo omnes egemus pœ-
nitentiâ, non solum ut virtus est, sed
etiam ut Sacramentum est. Quia à Chri-
sto in remedium peccatorum, quibus, ut
dixi, etiam contemplatores obnoxii
sunt, misericorditer institutum est. Ne-
mo dignius (si tamen ullus propriè dig-
nus est) S. synaxin sumit, quàm con-
templator; & hinc nemo exactius se illo
præparat. Unde si levem maculam no-
tat, perhorrescit, ad Christum, immen-
sam puritatis abyssum, accedere, nisi an-
tè Sacramento pœnitentiæ ablutus. Viri
sanctissimi & in vita contemplante per-
fecti leguntur quotidie, vel altero die,
vel quater aut tribus vicibus in septima-
na confessi, & nos peccatores judice-
mus, velut hoc Sacramento non indi-
geamus? hoc ipso, quòd taliter judice-
mus, quàm maximè egemus; quia ho-
mines fumus inflati superbiâ; quod vi-
tium, cum sit caput & fons omnium vi-
tiorum, semper magnam secum vitio-
rum catervam trahit. Contemplator
itaque cum præ aliis humilis sit, præ
aliis credit se peccatorem, & præ aliis
credit sibi necessarium esse Pœnitentiæ
Sacramentum. Ad quod confidenter
fugit, ibique cum multis lachrymis &
ingenti contritione sua minima peccata
revelat, ac si maximorum criminum

reus

Art. V. Cont
pens existeret.
qua pœnit ma
cio, quo ab om
mus, quo puri
mus, quo lecti
templatione &
presertimam,

ART I

CON

1. Propositio
Meditatio

1. sed lumine
veritate: unde

2. Obser

Philosophica p

Christiana; h

spicit fidei luce

ritoria. Qual

anorum differ

nicorum, si an

naturali? abli

ditatio res est

pria, magni

cia. Nam

tem, ad char

ad contempla

3. Prop

qui semel se

reus existeret. Gratiâ Christo agit, quas potest maximas pro salutari lavacro, quo ab omnibus sordibus emundamur, quo puritatem animæ conservamus, quo loti fidenter nos Deo in contemplatione & communionem sistimus & præsentamus.

ARTICULUS IV.

CONTINUATIO.

1. **P**ropositio erronea decima tertia.

Meditatio Deum non respicit fidei luce, sed lumine naturali, licet in spiritu & veritate; unde nullius est coram Deo meriti.

2. Observatio. Alia est meditatio Philosophica purè, alia Theologica & Christiana; hæc autem sicut Deum respicit fidei luce, non potest non esse meritoria. Qualiter meditationes Christianorum differrent à meditationibus Ethnicorum, si ambæ perficerentur lumine naturali? absit, ut hoc sentiat. Meditatio res est sancta, Christianis propria, magni meriti, nec minoris efficaciam. Nam rectè continuata ad virtutem, ad charitatem, ad perfectionem, ad contemplationem perducit.

3. Propositio decima quarta. *Is, qui semel se dedit contemplationi, redire*

228 Diff. V. De Contemplatione mystica &c.
non debet ad meditationem; alioquin à meliori in pejus proficeret.

4 Observatio. Hæc propositio repugnat experientiæ & rationi. Docemur nimis apertè, quòd non possimus semper contemplationi vacare, sed aliquando tepeamus, frigeamus. Quid autem facimus tempore hyemis & frigoris? accendimus ignem, nosque calefacimus. Sic etiam in vita spiritûs procedendum est; tepor & frigis animi meditatione pellendus ac expellendus est.

Pl. 33. v. 4. Nam in meditatione exardescit ignis. A dæmone ergo illuduntur, qui sibi persuadent, quòd nunquam habeant opus meditatione, qua se excitent & ad contemplationem sustollant. Hinc Author de Scala Paradisi contemplatorem sapienter instruit cap. 11. his verbis: cum verò mentis humana acies infirma veri luminis illustrationem diutius sustinere non poterit &c. leviter & ordinatè ad meditationem, lectionem vel orationem, de quibus ibi sermo descendat. Equidem fautor, illos, qui toto die se occupant, spiritualia legendo, orando, horas canonicas recitando, dum ad meditationem accedunt, vix opus eâ habere. Unde taliter dispositis suadet omnino, ut meditatione reiecta statim ad contemplationem transeant, & huic unice operam

ram impendant.

5. Propositio decima quinta. *Si tempore contemplationis accidant cogitationes terrestres & animales, de iis expellendis satagendum non est, nec ad aliquam piam cogitationem est recurrendum: sed e contra delectandum est in eo cruciati.*

6. Observatio. Assertum profecto scandalosum & impium. Uti que solliciti esse debemus, ne pravis cogitationibus & inordinatis motibus consensum præbeamus? scelus est in eis delectari. *Circuit Diabolus tanquam leo rugiens, sed huic mandamus resistere fortes in fide.* Interim contemplatores expeditum habent medium concupiscentiæ flammam sopiendi. Quid faciunt? Deo uni intellectui & affectui & appetitui & omnibus viribus adhærent, & in eo omne suum desiderium explent; & hinc aliud nihil appetunt, affectant, desiderant. Unde tentationes ad ipsos, velut fluctus ad petram, colliduntur.

7. Propositio decima sexta. *Nec actio nec affectio interior, licet cum reflexione producta fuerint virtute pura fidei, possunt Deo placere: quia ex amore proprio nascuntur, quoties ante omnem mentis operationem, & ante omnium ex parte nostra applicationem, à Spiritu sancto inspirata non fuerint.* Unde in contemplatione vel in oratione

tione affectuum, permanendum est in otio & in actione: & sic expectanda est miraculosa Spiritus sancti inspiratio.

8. Observatio. Actus fidei à justo elicited non potest non DEO placere. Vanum autem & falsum est illud Quietistarum principium, quòd otiosi & nihil agendo debeamus inspirationem, tactum mysticum, & inactionem divinam expectare. Non enim oriando & nihil boni agendo, sed opera virtutum, maxime fidei & charitatis, exercendo ad tactum mysticum aptamur & præparamur. Quò magis & sollicitius ad bonas actiones incumbimus, hòc magis à vitiis recedimus, in gratia & charitate proficimus, & consequenter ad Deum & Dei unionem accedimus. Illusio ergo est diabolica, orari sub oratione quietis. Nam hæc quies dicitur, non quasi nihil in ea ageretur, sed quia homo in oratione quietis positus in uno Deo mente & voluntate defigitur, semotus ab omni creatura. Quiescit ab omni motu versus creaturam, sed tamen movetur quàm maxime tum actu fidei tum actu dilectionis.

9. Cæterùm anima contemplatrix, licet quoad apicem mentis sit maxime in motu; regiones tamen inferiores & sensus ut plurimum moventur placide, non impe-

Art. V. Continua
 periosè: unde
 amur quiescere, n
 a, sed tantum à m
 tim & vehemene
 communiter po
 quam adjumento
 ritus esservesci
 tum in statu tran
 spirat casus quo
 in corpus, t
 modo versus Deu
 re esservescencia
 mystico gracia
 scilicet, eandem
 taurata & amor
 10. Prop
 quisquis est acti
 oratione quietis;
 se famulas vel
 no debet tunc o
 rum mandata
 ter interrumpat.
 11. Obie
 tio rursus dan
 in Viennensi,
 de Hæreticis o
 rætia Beguard
 illi qui sunt in
 & spiritus libert
 ipse obedientia
 elipsa obligeant
 spiritus Domini

imperuosè: unde phrasi Mysticorum dicuntur *quiescere*, non quasi ab omni motu, sed tantùm à nimio cessarent. Nimia enim & vehemens commotio sensuum communiter potiùs est impedimento quàm adjuvento contemplationi, in qua spiritus effervescit, corpore ut plurimum in statu tranquillo manente. Excipitur casus quo contemplatio se effundit in corpus, ubi sensus etiam suo modo versus Deum exardescunt. Nempe effervescencia corporis, quæ à tactu mystico gratia & contemplatione descendit, eandem promovet, secus, quæ à natura & amore proprio egreditur.

10. Propositio decima septima. *Quisquis est actu in contemplatione vel in oratione quietis; sive Religiosus sit sive filius-familias vel alio modo alteri subjectus, non debet tunc obedire regula, nec Superiorum mandata servare, ne contemplationem interrumpat.*

11. Observatio. Hæc propositio rursus damnata est à Clemente V. in Viennensi, ut in citata Clementina de Hæreticis cap. 3. refertur, ubi hæc tertia Beguardorum gnome proscribitur: *Illi qui sunt in predicto gradu perfectionis & spiritu libertatis, non sunt humana subjecti obedientia, nec ad aliqua precepta Ecclesie obligantur: quia (ut asserunt) ubi spiritus Domini, ibi libertas.* Con-

Contrarium ergo profus docuerunt tum verbo tum facto viri & fæminæ probatissimi spiritus. Lapis enim Lydius habetur à sanctis Patribus & Doctoribus obedientia. Si namque vera est illuminatio ad humilem submissionem inclinatur, fucata verò ad superbam repugnantiam. Unde legimus de sanctis animabus, quòd ex obedientia statim omiserint contemplationem, & ipsum Jesum sibi apparentem dereliquerint, ut vocem obedientiæ sequerentur. Spiritu sancto non aguntur, qui spiritu inobedientiæ; hic enim non à bono sed malo spiritu est.

12. *Propositio decima octava. Contemplativi ita immunes esse debent à rerum omnium affectu, ut à se longius repellant & aspernentur ipsa Dei dona, ipsos Dei favores, & ut ipsarum etiam virtutum amore seipsos exspolient. Tandem, ut ab omnibus rebus liberi sint, ea etiam debent agere, quæ modestiæ & honestati repugnant; modò tamen ex iis non sint, quæ decalogi præceptis expressè adversantur.*

13. *Observatio. Pro Dei donis & favoribus gratiæ agenda sunt; absit, ut illos repellamus vel omnino aspernemur. Nemo intensius amat virtutes, quàm contemplator, qui ex lumine divino earum precium optimè novit.*

Art. II. Contemplativi. Qui enim
am virtutes, quæ
& quarum ex
esse gratissim
est, quòd con
ordinare esse vi
Deus velit; se
adeptione se
mat.
14. Cæter
modestior contem
non solum ani
divina regis sa
Ecclesiastes ca
Lajentia homin
nolum est ag
sua & honestati
go tanquam b
perfectionis sta
larur?
15. Prop
ronea. Cont
tus excessus pat
natur usus libe
gratissima pecc
rii tamen eor
quæcum egerit
que solidem
injuris proxim
phomias in D
periculis; ed

vir. Qui enim amat Deum, amat etiam virtutes, quæ maximè placent Deo, & quarum exercitatio ei non potest non esse gratissima. Interim hoc verum est, quòd contemplator non velit inordinatè esse virtuosus, & ampliùs quàm Deus velit; sed etiam in ipsa virtutum adeptione se divinæ voluntati conformat.

14. Cæterùm nemo *honestior & modestior* contemplatore, utpote, cuius non solum animam, sed etiam corpus divina regit sapientia. Unde de hoc Ecclesiastes cap. 8. v. 1. pronuntiat: *Sapientia hominis lucet in vultu ejus. Vitiolum est agere aliquid, quod modestia & honestati repugnat*; quàm faruè ergo tanquam bonum & perfectum & ad perfectionis statum pertinens, commendatur?

15. Propositio decima nona erronea. Contemplativi nonnunquam tantos excessus patiuntur, ut omnis eis adimatur usus liberi arbitrii: ita, ut cum in gravissima peccata exterius incidunt; interiorius tamen eorum minimè rei sint. Unde, *qua tunc egerint, confiteri non debent. Idque Jobi exemplo confirmatur: scilicet cum injuriis proximum lacefferet, imò & blasphemias in Deum evomeret, nullo modo peccabat; eò quòd ea omnia violento demonis*

monis impulsu perageret. *Apta verò non est Theologia scholastica aut moralis, ut de iis violentis statibus iudicium serat: sed opus est supernaturali spiritu, qui in paucissimis reperitur, & in quibus non de interiori per exterius, sed potius de exteriori per interius iudicandum est.*

16. *Observatio.* Hujus propositionis impietas de se liquet, ut proinde explicatione non egeat. Januam enim aperit, & viam pandit omnibus & turpissimis flagitiis, quæ Theologi mystici non dico perpetrare sed etiam nominare abhorrent. Omitto alias propositiones enarrare & confutare; quia ex his, spero, sufficienter vera mystica Theologia ab erronea secerni potest.

ARTICULUS V.

CAUTIONES.

1. *Modo.* 1. **C**autio prima. Moderari oportet desideria, quæ videntur, & etiam sunt bona, sed propter immoderationem fiunt & evadunt mala. Quædam enim animæ præservidæ, volunt statim apicem contemplationis contingere; sed imprudenter & præsumptuosè. Non debemus majorem perfectionem nec altiorem contemplationem

art. V.
nem velle: nisi
vina voluntas de
voluntatis, omni
hic amor propi
lunus propter
ferri commo
hoc voto non
nostrum quarer
2. Cautio
animabus præse
qui nimis, etiã
sunt desideris
les, ni prudet
animæ pericul
limentibus pe
cussionibus cot
sanguis in su
nimium concu
habitus violent
capitis debilita
chi evagatione
nes, agritudin
fructio. Ni
nulla contem
servat & aug
ta & coacta
no corrup
nz contemp
finis human
3. Cau
logiz mysti

nem velle, nisi quam Deus vult; divina voluntas debet esse regula nostræ voluntatis, omnisque desiderii. Latet hic amor proprius: quia non purè volumus propter Deum sed propter nostrum commodum esse perfecti; & in hoc voto non tam Dei bonum quam nostrum quærimus & intendimus.

2. Cautio secunda est iterum pro *& 2. in*
 animabus præservidis & juvenibus, *corpore.*
 qui nimis, etiam in corpore, ebulliant desideriiis & commotionibus. Tales, ni prudenter agant, corporis & animæ pericula incurrunt. Nam vehementibus pectoris ac thoracis concussionibus cor in suo motu turbatur, sanguis in sua circulatione agitur & nimium concitatur, & totus corporis habitus violentè immutatur. Ex quo capitis debilitas aut dolores, stomachi eructationes, sanguinis ebullitiones, ægritudines & totius sanitatis destructio. Nempe velut divinitus immissa contemplatio valetudinem conservat & auget; sic humanitus extorta & coacta sanitatem lædit & omnino corrumpit. Opus est gratiæ divinæ contemplatio, non fructus industriæ humanæ.

3. Cautio tertia, qui se dat Theodentia,
 logiæ mysticæ, debet esse prudens, *humilitas*
 hu. &c.

humilis & mediocriter saltem doctus, vel alterius magisterio & directioni se committere. Nisi enim prudens sit, facile ab insidiatore dæmone circumvenietur, & in errores, defectus ac pericula animæ præceps ageretur. Deus autem non superbis, sed *humilibus dat gratiam*, nec *revelat* arcana Theologiæ mysticæ sapientibus & prudentibus hujus sæculi, sed *parvulis* & humilibus. Hinc etiam inter fundamenta & principia superius *diff. 2. art. 4.* posui humilitatem. Doctrinam autem exigo, saltem mediocrem, vel humilem subjectionem ad spirituales Magistram itidem propter insidias diaboli, & naturæ & carnis æstus & astutias; quas ægrè simplices & rudes notabunt, nisi humiliter se dedant alterius directioni. Si autem congruus Magister (quod frequenter contingit) haberi non possit, nequaquam desperandum est: quia tali eventu Spiritus sanctus vices externi instructoris supplebit. Non errabit simplex etiam & illiterata anima, si à communibus Ecclesiæ principiis, quæ solent tradi in catechesi, de fide, spe, charitate, oratione, Sacramentis, justitiæ & misericordiæ operibus &c. nõ recedat.

4. Videtur quoque mihi, nostris & prioribus sæculis divinam providentiam,

tiam, quæ omnia suaviter & fortiter disponit, de libello captu facili, folido, communi, qui omnium teritur manibus, providisse, cujus doctrinam & monita, si anima, etiam plebeja & indocta, sequatur, ad verticem contemplationis sine lapsûs periculo evadet. Et quisnam, ais, est hic libellus? ubi terrarum invenitur? quis author? nam decrerum est mihi hunc exemplo comparare, assiduo legere, evolvere, considerare. Suppono, quod jam habeas: non enim alium intelligo, nisi libellum *de Imitatione Christi*, qui omnium Sanctorum & Doctorum, in dō & omnium fidelium sensu approbatus est. Licet autem totus liber tertius viam unientem & Theologiam mysticam tradere censeatur; meo tamen iudicio etiam primum, tertium, quartum, septimum, octavum & nonum libri secundi capita animabus mysticis, seu Theologiæ mysticæ studiosis, præprimis quadrant & conveniunt. Notandum tamen est, quod hic Author per metonymiam appeller contemplationem, modò gratiam, modò consolationem, modò devotionem, modò amorem, modò divinum susurrum, modò locutionem, modò secretorum revelationem, modò dulcem tractionem,

238 *Diff. V. De Contemplatione erronea.*
nem, modò aliis nominibus & titulis
honoret.

4. *Con-*
stantia.

5. *Cautio quarta.* Quædam ani-
mæ incipiunt aspirationes; meris fere
actibus fidei, spei & charitatis & mo-
tibus anagogicis omne tempus oratio-
nis bene infumunt; affectum charitatis
per quadrantem & fortè ulterius conti-
nuare jam assuescunt. Sed postea in-
constantes & à diabolo vel natura cir-
cumventi orationem affectionis dere-
linquunt, & quasi hæc non foret op-
tima, alium modum assumunt, qui
ipsis amcenior & jucundior videtur, sed
nequaquam est utilior, melior & ex-
cellentior. Nihil perfectior charitate:
ergo nulla oratio oratione charitatis po-
test nobilior inveniri. Perseverandum
ergo & pulsandum, ut in hac metho-
do orationis ampliùs proficiamus. Per-
severantia coronat opus.

5. *Confi-*
dentia.

6. *Cautio quinta.* Aliqui prorsus
diffidunt, & quia insolitas illustratio-
nes & dulcedines experiuntur; animo
dejiciuntur, & arbitrantur, se non ve-
ros actus supernaturales tum charitatis
tum alios exercere. Profectò diffiden-
tia hæc noxia est spiritui & profectui.
Non est illusio, monet sapienter aureus
libellus lib. 3. cap. 6. *quòd aliquando in*
excessum subito raperis & statim ad solitas
inop-

propius cordis re-
magis patris
dilatant, & re-
non prædico.
urum verè amer-
confidenter spera-
tine gratiæ ad-
concursum, si e-
nobis præcipit
sponatur ista d-
re affectionis &
tunc vita hæc
7. Omittit
pus ex præmi-
colligere; max-
nes Michaelis d-
itate docent,
blogiæ mysticæ

1. Scientia p-
græ my-
est ulius ap-
id ulum p-oc-
sequentibus co-
derat in Theo-
debet primò il-
tam, nobilitat

ineptias cordis reverteris. Illas enim invirè magis pateris quàm agis : & quamdiu displicent , & reniteris , meritum est & non perditio. Equidem non scimus , utrùm verè amemus Deum , sed tamen confidenter speramus & supponimus divinæ gratiæ adjutorium , influxum , & concursum , si ea faciamus , quæ Deus nobis præcipit & præscribit. Quare seponatur ista diffidentia & ab oratione affectionis & quietis non cessetur , donec vita hæc misera cesset.

7. Omitto plures alias cautiones , quas ex præmissis hinc inde pronum est colligere ; maximè autem propositiones Michaëlis de Molinos falsæ suæ falsitate docent , quid verè studioso Theologiæ mysticæ cavendum sit.

ARTICULUS VI.

Reflexio & usus doctrina tradita.

1. **S**cientia purè speculari Theologiæ mysticæ parum juvat , nec est ullius apud Deum meriti : quare ad usum procedendum est , qui ferè in sequentibus consistit. Unde qui desiderat in Theologia mysticâ progredi , debet primò se examinare , an naturam , nobilitatem , utilitatem , & ingen-

*Reflexio
in ordine
ad usum
doctrina
tradita.*

ria

tia bona Theologiae mysticae sufficienter capiat? an desiderio hujus divinissimae sapientiae ardeat? an firmiter decreverit, se totum & totis viribus cum electione & usu mediorum eidem dare & consecrare?

2. Secundò, an per viam purificationis & illuminationis se ad hanc Theologiam pro modo gratiae se disposuerit & praeprarit? An oret, desideret, quærat appositis mediis contemplationem? an silentio & taciturnitati studeat? num à saeculo mundanisque negotiis se abstrahat? num solitudinem pro sui status conditione amet? an bene capiat duo hujus sapientiae principia, nempe sui & mundi vilipensionem ac Dei summam aestimationem?

3. Tertiò, an Christum studeat & Deum sibi per actum fidei proponere, ut intimè præsentem, ut Bonum infinitum tam *omnonymum*, quam *anonymum*? an contentus sit tali obscurâ & simplici notitiâ, vel inquietus reddatur? an non DEum corporeis velut lineamentis sibi effingat, sed ut purum spiritum animo proponat? Errant, qui clariorem divinae præsentiae notitiam & experientiam aut nisu corporis vel luminis naturalis speculatione, & non

porius

Art.
potius luminis
divinae implora
tur.

4. Quar
nitioni responde
ni affectione?
concupiscentiae
mysticus & pe
centum & impe
esse debet om
motivum aman
bet esse solus

5. Quintò
studeat, quòd
victa & possit v
viget tum cog
ectio, quan
item an cont
et DEus null
oratione quietis
terminat vel
nem affectionis
sibus fidei

6. Sextò
purationibus
quo effectu ea
ercendis fatig
tione & impu
ris? utrum d
vatore, &
tam? an ex

potius luminis fidei intensione & gratiæ divinæ imploratione obtinere conantur.

4. Quartò, an studeat, ut cognitioni respondeat congrua amoris puri affectione? dico *puri*. Amor enim concupiscentiæ nequaquam est amor mysticus & perfectorum, sed incipientium & imperfectorum. Procul hic esse debet omnis amor proprius, & morivum amandi solum & unicum debet esse solus & unicus Deus

5. Quintò, an speret, sibi que persuadeat, quòd in contemplatione insipida & possit vigere & æquè aut magis vigeat tum cognitio tum & maxime dilectio, quàm in sapida & delitiosa? Item an contentus sit & quietus, licet DEus nullum prorsus gustum sub oratione quietis conferat? an non prætermittat vel abbreviet contemplationem affectionis, si nullum saporem in actibus fidei & charitatis experiatur?

6. Sextò qualiter se habeat in aspirationibus? quoties? quo affectu? quo effectu eas adhibeat? an in eis exercendis fatigetur? an utatur contentione & impulsione cordis aut corporis? utrùm dirigat ad Christum Salvatorem, & Deum ut intimè præsentem? an ex puro amore benevolentiae

L

pro-

proficiscantur ? num ad istum finem
Scripturæ sententias in memoria te-
near & discat ? & quas ?

7. Septimò qualiter procedat &
succedat contemplatio affectionis ? an
possit per mediam horam vel horam
durare in solis affectibus fidei, spei &
charitatis, & aliis virtutibus ab hac
expressè imperatis ? an in eorum ex-
ercitio nec nimis sit actuosus nec ni-
mis otiosus ? an eisdem affectibus sem-
per utatur, an diversis ? quoties &
quando ad meditationem redeat ? an
meditatio ipsi dura accidat vel facilis ?
an sub contemplatione motibus divi-
nis pareat ? an voluntati divinæ se ac-
commodet, qualitercunque succedat
contemplatio ? nam pro certo tenen-
dum est, quòd præcipuum medium,
imò & exercitium Theologiæ mysti-
cæ ponatur in studio devotæ oratio-
nis. Unde S. Nilus in Tractatu, qui
inscribitur *Capita de oratione*, cap. 57.
breviter & sapienter edixit: *Si es Theo-
logus, nempe mysticus, verè orabis: &
si eris Theologus, & verè orabis, Theolo-
gus verè eris.* Oratio ergo & facit
Theologum mysticum, & supponit.
Facit, quia elevat ad contemplationem;
supponit, quia nullus perfectè orat,
nisi Theologus mysticus. *Addit ibi-
dem*

Art.
dean tribus le
votandas sent
considerandas.
modo Dei deside
tatis, omnesq
temporis temper
pedit, tunc te
minio orationis
licum infirmis
impari venit:
dicit orantem
& totam mult
meditationem, qu
let, hortans
orationis. Ca
peris efficiunt
tiones aut con
Dicit per seip
nationem eorum
& per mentem
perat ac lenis
recepti chari
injuste & acci
8. Or
vira agente
sub his colle
conseruet ?
barum poss
presentem
ex quibusli
su percepti

dem tribus sequentibus capitibus tres norandas sententias, quas hic præbeo considerandas. Cùm mens, inquit, tua multo Dei desiderio paulatim se à carne subducit, omnesque ex sensu aut memoria aut corporis temperatione ortas cogitationes repudiat, tunc te existima appropinquasse terminis orationis. Spiritus sanctus dolens nobiscum infirmitatem nostram etiam ad nos impuros venit: qui, si mentem solam studiosè orantem reperiat, ascendit in eam, & totam multitudinem cogitationum, aut motionum, qua mentem circumdant, delet, hortans eam ad amorem spiritualis orationis. Cateri per immutationem corporis efficiunt in mente cogitationes aut notiones aut contemplationes: contra verò DEUS per seipsum in mentem ascendens cognitionem eorum, qua vult, in illa ponit: & per mentem inaequalitatem corporis temperat ac lenit. Et cap. 81. Si nondum accepisti charisma orationis aut Psalmodia, *insiste & accipies.*

8. Octavò qualem se habeat in vira agente & operibus externis? an sub iis collectionem spiritus perdat vel conservet? an in medio mundi & turbarum possit spiritum elevare, DEUM præsentem considerare & amare? an ex quibuslibet visis, auditis vel aliàs sensu perceptis consurgat ad Deum & di-

244 *Diff. V. De Contemplatione erronea.*
vina? an novis rumoribus & eventibus
cum bonis, cum malis, cum lætis, cum
afflictis non turbetur, & de apice men-
tis dejiciatur? verbo: an sub actione
possit exercere contemplationem? per-
fectos enim contemplatores non im-
pedit actio vel operatio externa. Un-
de sapienter aureus libellus de Imitatio-
ne lib. 2. c. 1. *Qui ab intra scit ambu-
lare, & modicum ab extra res ponderare,
non requirit loca, nec expectat tempora
ad habenda devota exercitia.* Omni lo-
co, omni tempore insistere potest de-
votioni, contemplationi & dilectioni.
Si autem contingat evagatio; *Homo in-
ternus citò se recolligit: quia nunquam se
totum ad exteriora effundit.* Et subdit:
*non illi obest labor exterior, aut occupatio
ad tempus necessaria, quò minùs con-
templationi se dedat vel interrumpat;
sed sicut res eveniunt, sic se illis accom-
modat in spiritùs pace & tranquillitate.*
*Qui intus bene dispositus est, & ordinatus,
non curat mirabiles & perversos hominum
gestus dicta & facta. Tantùm homo im-
peditur & distrahitur, quantum sibi res
attrahit. Si rectè tibi esset, & bene pur-
gatus esses, omnia tibi in bonum cederent
& profectum. Idèd multa tibi displicent,
& sapè conturbant; quia adhuc non es
perfectè tibi ipsi mortuus, nec segregatus
ab om-*

ab omnibus terrenis. Nil sic maculat, & implicat cor hominis, sicut impurus amor in creaturis. Si renuis consolari exterius, poteris speculari cœlestia, & frequenter jubilare interius. Verba hæc significatu clara sunt, & tamen sensu mystico & recondito abundant.

9. Pro coronide hic ex animo testor & protestor, quod singulas periodos, membra, incisa, verba, & litteras, imò & apices, Ecclesiæ & summi Pontificis judicio submissos velim, paratus emendare, si quid fortè mihi aut rem non sufficienter expendenti aut nescienti, excidisset. Materia enim hæc delicata est, lubrica, salebrosa, casibus nota, obnoxia, & infamis. Cæterùm faxit DEUS ter optimus maximus, ut levis & præproperus hic labor cedat ad ejus gloriam & plurium salutem. Omnia enim quæ hic dixi & scripsi, eo fine dicta & scripta sunt,

*Ut in omnibus glorificetur
DEUS.*

S. Benedictus c. 57. Reg.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

U. S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT
DENVER, COLORADO

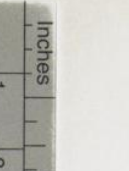

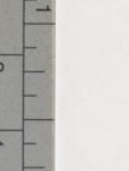

TIFFEN® Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007

A	1		R	2		G	3		B	4	5	6	M	8		W	9		G	10		K	11	12	13	14	C	14		C	15		Y	17		M	18	19
----------	---	---	----------	---	---	----------	---	---	----------	---	---	---	----------	---	--	----------	---	---	----------	----	---	----------	----	----	----	----	----------	----	---	----------	----	---	----------	----	---	----------	----	----

Black	3/Color	White	Magenta	Red	Yellow	Green	Cyan	Blue
								

Centimetres

Inches

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007